

V Bruseli 22. októbra 2023
(OR. en)

12584/23

LIMITE

CO EUR-PREP 31

POZNÁMKA

Od:	Generálny sekretariát Rady
Komu:	Rada
Predmet:	Zasadnutie Európskej rady (26. a 27. októbra 2023) – návrh záverov

V súlade s článkom 3 ods. 1 rokovacieho poriadku Európskej rady zasielame delegáciám v prílohe návrh záverov, ktorý vypracoval predseda Európskej rady v úzkej spolupráci s členom/členkou Európskej rady zastupujúcim/zastupujúcou členský štát, ktorý vykonáva polročné predsedníctvo Rady, a s predsedníčkou Komisie.

I. UKRAJINA

1. Európska rada opätovne dôrazne odsudzuje útočnú vojnu Ruska proti Ukrajine, ktorá predstavuje zjavné porušenie Charty OSN, a znova potvrdzuje, že Európska únia neochvejne podporuje nezávislosť, zvrchovanosť a územnú celistosť Ukrajiny v rámci jej medzinárodne uznaných hraníc, ako aj jej prirodzené právo na sebaobranu proti ruskej agresii.
2. Európska únia bude Ukrajine a jej obyvateľom naďalej poskytovať výraznú finančnú, hospodársku, humanitárnu, vojenskú a diplomatickú podporu, a to tak dlho, ako to bude potrebné. Európska únia bude naďalej úzko spolupracovať s Ukrajinou a podporovať ju v reformnom úsilí na európskej ceste.
3. V prvom rade bude Európska únia Ukrajine naďalej poskytovať udržateľnú vojenskú podporu, najmä prostredníctvom Európskeho mierového nástroja [*p.m. možné prijatie 8. súboru opatrení pomoci*] a vojenskej pomocnej misie EÚ. Európska rada podčiarkuje význam bilaterálneho úsilia členských štátov, ako aj to, že z bezprostredného hľadiska je potrebné urýchliť poskytovanie vojenskej podpory Ukrajine s cieľom pomôcť uspokojiť jej naliehavé vojenské a obranné potreby vrátane munície a riadených striel, ako aj systémov protivzdušnej obrany na ochranu jej obyvateľstva a jej kritickej a energetickej infraštruktúry.

Z dlhodobého hľadiska Európska únia a členské štáty spolu s partnermi prispejú k budúcim bezpečnostným záväzkom voči Ukrajine, ktoré jej v budúcnosti pomôžu brániť sa, odolávať úsiliu o destabilizáciu a odrádzať od aktov agresie. Európska rada vyzýva vysokého predstaviteľa, aby na základe usmernenia Rady uskutočnil s Ukrajinou diskusiu o budúcich bezpečnostných záväzkoch EÚ a aby o výsledku tejto diskusie informoval na decembrovom zasadnutí Európskej rady.

Pri poskytovaní všetkej vojenskej podpory a plnení všetkých bezpečnostných záväzkov sa bude plne rešpektovať bezpečnostná a obranná politika určitých členských štátov a zohľadňovať sa budú bezpečnostné a obranné záujmy všetkých členských štátov.

4. Vzhľadom na pokračujúce útoky Ruska na civilnú a kritickú infraštruktúru Ukrajiny Európska únia a jej členské štáty zintenzívnia poskytovanie humanitárnej pomoci a pomoci v oblasti civilnej ochrany Ukrajine vrátane vybavenia, ako sú elektrické generátory a výkonové transformátory, mobilné vykurovacie jednotky a vysokonapäťové a osvetľovacie zariadenia, s cieľom pomôcť Ukrajine a jej obyvateľom zvládnuť ďalšiu zimu vo vojnovom stave.
5. Európska únia a jej členské štáty budú pokračovať v zintenzívnenom diplomatickom úsilí a v spolupráci s Ukrajinou a ďalšími krajinami, aby zabezpečili čo najširšiu medzinárodnú podporu pre komplexný, spravodlivý a trvácny mier a pre kľúčové zásady a ciele mierového plánu Ukrajiny s cieľom usporiadať svetový mierový samit.
6. Rusko nesie zodpovednosť za obrovské škody spôsobené svojou útočnou vojnou proti Ukrajine. V koordinácii s partnermi je potrebné dosiahnuť výrazný pokrok, pokiaľ ide o nasmerovanie neočakávaných príjmov súkromných subjektov, ktoré pochádzajú priamo z imobilizovaných aktív Ruska, na podporu obnovy a rekonštrukcie Ukrajiny v súlade s právom EÚ a medzinárodným právom. Európska rada vyzýva vysokého predstaviteľa a Komisiu, aby urýchlili prácu v tejto oblasti. Európska únia je naďalej odhodlaná podporovať v koordinácii s medzinárodnými partnermi oživenie, obnovu a rekonštrukciu Ukrajiny vrátane odminovania. Európska rada v tejto súvislosti víta výsledok Medzinárodnej darcovskej konferencie o humanitárnom odminovaní na Ukrajine, ktorá sa konala 11. a 12. októbra 2023 v Záhrebe, okrem iného podporu účinného riadenia boja proti mŕtvam.
7. Rusko a jeho vedúci predstavitelia musia niesť plnú zodpovednosť za vedenie útočnej vojny proti Ukrajine a za ďalšie najzávažnejšie trestné činy podľa medzinárodného práva. Európska rada vyzýva, aby sa pokračovalo – okrem iného aj v rámci hlavnej skupiny – v úsilí o zriadenie tribunálu na stíhanie trestného činu agresie voči Ukrajine, ktorý by mal čo najširšiu medziregionálnu podporu a legitimitu[, ako aj v úsilí o zriadenie mechanizmu plnej kompenzácie]. Európska rada okrem toho vyjadruje podporu práci Medzinárodného trestného súdu a odsudzuje pokusy Ruska o oslabenie jeho medzinárodného mandátu a fungovania.

8. Európska rada naliehavo vyzýva Rusko a Bielorusko, aby okamžite zabezpečili bezpečný návrat všetkých nezákonne deportovaných a prevezených ukrajinských detí a iných civilistov.
9. V úzkej spolupráci s partnermi a spojencami je potrebné ďalej oslabovať schopnosť Ruska viesť útočnú vojnu, a to aj posilňovaním sankcií, ich úplným a účinným vykonávaním a predchádzaním ich obchádzaniu, najmä v prípade vysokorizikového tovaru. Európska rada odsudzuje pokračujúcu vojenskú podporu útočnej vojny Ruska, ktorú poskytujú Irán a Bielorusko. Taktiež naliehavo vyzýva všetky krajiny, najmä KĽDR, aby materiálne ani iným spôsobom nepodporovali útočnú vojnu Ruska. Európska únia zintenzívni spoluprácu s partnermi v boji proti falošným ruským naratívom a dezinformáciám o vojne.
10. [Európska únia je hlboko znepokojená avizovaným zámerom Ruskej federácie zrušiť svoju ratifikáciu Zmluvy o všeobecnom zákaze jadrových skúšok (CTBT).]
11. Jednostranné rozhodnutie Ruska ukončiť vykonávanie Čiernomorskej iniciatívy pre obilniny a jeho úmyselné útoky na ukrajinské skladovacie a vývozné zariadenia, ako aj činnosti vedúce k narušeniu slobody plavby v Čiernom mori poukazujú na to, že Rusko naďalej využíva potraviny ako zbraň a podkopáva celosvetovú potravinovú bezpečnosť. Európska rada zdôrazňuje význam bezpečnosti a stability v Čiernom mori, ktoré sú nevyhnutné pre udržateľný vývoz obilnín. Podporuje všetko úsilie vrátane úsilia OSN o uľahčenie vývozu ukrajinských obilnín a iných poľnohospodárskych výrobkov do krajín, ktoré ich najviac potrebujú, najmä v Afrike a na Blízkom východe. Európska rada vyzýva na ďalšie zvýšenie kapacity koridorov solidarity EÚ s cieľom uľahčiť tranzit a vývoz do týchto krajín a vyzýva Komisiu, aby na tento účel navrhla nové opatrenia.

12. Európska rada víta predĺženie dočasnej ochrany vysídlených osôb z Ukrajiny do marca 2025. Európska únia je naďalej odhodlaná podporovať vysídlené osoby na Ukrajine, ako aj v Európskej únii, a to aj prostredníctvom primeranej a flexibilnej finančnej pomoci členským štátom, ktoré znášajú najväčšie bremeno nákladov na lekársku starostlivosť, vzdelávanie a živobytie utečencov.
13. Európska únia bude naďalej podporovať Moldavskú republiku pri riešení výziev, ktorým čelí v dôsledku ruskej agresie voči Ukrajine, ako aj pri reformnom úsilí na európskej ceste.

II. BLÍZKY VÝCHOD

14. Európska rada opätovne potvrdila vyhlásenie svojich členov z 15. októbra 2023 a preskúmala pokrok, ktorý sa dosiahol v rôznych oblastiach činnosti a v monitorovaní situácie.
15. Európska rada podporuje výzvu generálneho tajomníka OSN Guterresa na humanitárnu prestávku, ktorá by umožnila bezpečný prístup humanitárnej pomoci a jej poskytnutie ľuďom v núdzi. Európska únia bude úzko spolupracovať s partnermi v regióne s cieľom chrániť civilné obyvateľstvo, podporovať tých, ktorí sa snažia dostať do bezpečia alebo poskytnúť pomoc, a uľahčiť prístup k potravinám, vode, zdravotnej starostlivosti, palivu a ubytovaniu. Opätovne zdôrazňuje, že je potrebné okamžite prepustiť všetkých rukojemníkov bez akýchkoľvek podmienok.
16. Európska rada pripomína, že je potrebné zabrániť regionálnej eskalácii a v tejto súvislosti spolupracovať s partnermi vrátane Palestínskej samosprávy.
17. Európska únia je pripravená prispieť k oživeniu politického procesu, ktorý vychádza z riešenia založeného na existencii dvoch štátov, a víta iniciatívu Egypta, ktorý navrhuje usporiadať inkluzívny mierový samit.

III. VIACROČNÝ FINANČNÝ RÁMEC NA ROKY 2021 – 2027

18. Európska rada po podrobnej výmene názorov na navrhovanú revíziu viacročného finančného rámca na roky 2021 – 2027 vyzýva Radu, aby pokročila v práci s cieľom dosiahnuť celkovú dohodu do konca tohto roka.

IV. HOSPODÁRSTVO

19. Vzhľadom na čoraz zložitejšie výzvy, medzi ktoré patrí meniace sa demografické prostredie a narastajúce celosvetové súperenie, potrebuje Európska únia silnú hospodársku základňu, ktorá je schopná zabezpečiť jej dlhodobú konkurencieschopnosť a rovnaké podmienky pre všetkých na vnútornej i globálnej úrovni a ktorej jadrom je plne fungujúci jednotný trh so štyrmi slobodami. Európska únia musí posilniť svoju priemyselnú a technologickú základňu a zvýšiť svoju hospodársku odolnosť, bezpečnú konektivitu, prístup na globálne trhy a produktivitu a zároveň zachovať svoje otvorené hospodárstvo.

Pri posudzovaní pokroku, ktorý sa doteraz dosiahol, Európska rada zdôraznila potrebu urýchliť prácu v týchto oblastiach:

- a) rozvoj konkurenčných výhod EÚ v oblasti digitálnych a čistých technológií, okrem iného zameraním sa na inováciu, výskum, vzdelávanie a zručnosti;
- b) zabezpečenie dostatočných dodávok čistej a cenovo dostupnej energie;
- c) zníženie kľúčových kritických závislostí a diverzifikácia dodávateľských reťazcov prostredníctvom strategických partnerstiev;
- d) posilnenie prechodu na obehovejšie hospodárstvo a
- e) zníženie regulačného zaťaženia.

20. Európska rada:

- a) vyzýva spoluzákonodarcov, aby urýchlene dosiahli dohodu o akte o kritických surovinách, akte o emisne neutrálnom priemysle a reforme koncepcie trhu s elektrinou;
- b) vyzýva na začatie práce na spoločnom posudzovaní rizík vzhľadom na odporúčanie o kritických technologických oblastiach;
- c) vyzýva Komisiu a členské štáty, aby ďalej zlepšovali rámcové podmienky pre investície, a to aj prostredníctvom spoločného, jasného a uceleného regulačného rámca a podnikateľského prostredia, ktoré vo väčšej miere podporia konkurencieschopnosť. Európska rada vyzýva všetky príslušné inštitúcie, aby pokračovali v práci na zjednodušovaní regulácie a znižovaní zbytočného administratívneho zaťaženia vrátane nahlasovacích požiadaviek, najmä pokiaľ ide o MSP a startupy. Vyzýva tiež Komisiu, aby v tejto súvislosti vypracovala ďalšie návrhy, v ktorých sa využijú príležitosti dátového hospodárstva a štandardizovaných obchodných údajov;
- d) vyzýva Komisiu a spoluzákonodarcov, aby dokončili vykonávanie záverov Európskej rady z 9. februára a 23. marca 2023 o reakcii na zákon USA o znižovaní inflácie a prijali ďalšie opatrenia, ktoré sa považujú za potrebné na zvýšenie konkurencieschopnosti EÚ a jej atraktívnosti pre investície;
- e) pripomína svoju výzvu Komisii, aby Rade podávala správy o vplyve aktuálnej politiky štátnej pomoci na integritu jednotného trhu, ako aj na globálnu konkurencieschopnosť EÚ.

V. **MIGRÁCIA**

21. Európska rada viedla strategickú diskusiu o migrácii.

VI. INÉ BODY

22. Európska rada vyjadruje úprimnú sústrasť a solidaritu obetiam nedávnych prírodných katastrof a extrémnych poveternostných javov v členských štátoch EÚ a v tretích krajinách.
23. Zvýšená frekvencia a intenzita extrémnych poveternostných javov poukazuje na naliehavosť globálnej reakcie na núdzovú situáciu v oblasti klímy. Úsilie o adaptáciu na zmenu klímy je kľúčové pre posilnenie odolnosti EÚ a jej schopnosti reagovať na krízy. Európska rada zhodnotila prípravy na konferenciu Organizácie Spojených národov o zmene klímy v Dubaji v roku 2023 (COP 28) a vyzvala na zintenzívnenie globálnych opatrení a ambícií, pričom zdôraznila, že podľa správ Medzivládneho panelu o zmene klímy si obmedzenie otepľovania na približne 1,5 °C vyžaduje, aby globálne emisie skleníkových plynov dosiahli vrchol najneskôr do roku 2025. Európska rada vyzýva na čo najširšiu podporu globálnych záväzkov v oblasti obnoviteľných zdrojov energie a energetickej efektívnosti, ktoré má Európska únia predložiť na konferencii COP 28.
24. Vzhľadom na poškodenie kritickej infraštruktúry v Baltskom mori spôsobené externou činnosťou Európska rada zdôrazňuje, že sú potrebné účinné opatrenia na posilnenie odolnosti a zaistenie bezpečnosti kritickej infraštruktúry. Ďalej podčiarkuje význam komplexného a koordinovaného prístupu k pripravenosti a reakcii Európskej únie na krízy [okrem iného prostredníctvom mechanizmu Únie v oblasti civilnej ochrany], ktorým sa zabezpečí, aby všetky odvetvia prispievali k prístupu zohľadňujúcemu všetky riziká.

25. Európska rada je hlboko znepokojená bezpečnostnou situáciou na severe Kosova*. Dôrazne odsudzuje násilný útok na kosovskú políciu z 24. septembra 2023. Európska únia očakáva, že páchatelia budú zadržaní a rýchlo postavení pred súd a že Srbsko bude plne spolupracovať a prijme všetky potrebné kroky. Kosovo a Srbsko musia pokračovať v úsilí o zmiernenie napätia, najmä čo najskôr usporiadať na severe Kosova nové voľby za aktívnej účasti kosovských Srbov. Nezmiernenie násilia bude mať svoje dôsledky. Európska rada vyjadruje poľutovanie nad tým, že obe zmluvné strany nedostatočne vykonávajú Dohodu o ceste k normalizácii vzťahov a jej vykonávaciu prílohu, ako aj iné dohody dosiahnuté v rámci dialógu, ktorý sprostredkovala EÚ a ktorý prebieha pod vedením vysokého predstaviteľa a s podporou osobitného zástupcu EÚ. Vyzýva Kosovo a Srbsko, aby tieto dohody bezodkladne a bezpodmienečne vykonávali. Zahŕňa to aj založenie združenia/spoločenstva obcí so srbskou väčšinou. Normalizácia vzťahov je základnou podmienkou európskej cesty oboch strán, pričom ak sa nedosiahne pokrok, obom hrozí, že prídu o významné príležitosti.
26. Európska rada podčiarkuje, že podporuje snahu o dosiahnutie trvácneho mieru medzi Arménskom a Azerbajdžanom na základe vzájomného uznania zvrchovanosti, nedotknuteľnosti hraníc a územnej celistvosti. Európska rada vyjadruje hlboké znepokojenie nad nedávnym masovým vysídlením karabašských Arménov. Európska únia bude Arménsku naďalej poskytovať humanitárnu pomoc a pomoc v oblasti civilnej ochrany. Utečenci musia mať možnosť uplatniť si právo na návrat bez akýchkoľvek podmienok, v rámci medzinárodného monitorovania a s náležitým ohľadom na ich históriu, kultúru a ľudské práva. Európska rada sa bude tejto záležitosti naďalej venovať. Európska rada nabáda obe strany, aby urýchlene obnovili bruselský normalizačný proces.

* Týmto označením nie sú dotknuté pozície k štatútu a označenie je v súlade s rezolúciou BR OSN č. 1244/1999 a so stanoviskom Medzinárodného súdneho dvora k vyhláseniu nezávislosti Kosova.

27. Európska rada viedla strategickú diskusiu o situácii v Saheli. Vyjadruje znepokojenie v súvislosti s pokračujúcim zhoršovaním bezpečnostnej situácie v tomto regióne, ktoré sa ešte stupňuje v dôsledku politickej nestability. Európska rada zdôrazňuje, že stabilita Sahelu a širšieho regiónu vrátane susedných pobrežných štátov má zásadný význam pre bezpečnosť a prosperitu EÚ. Kľúčovou otázkou je aj humanitárna situácia ľudí žijúcich v Saheli. Európska únia bude naďalej spolupracovať so spoločenstvom ECOWAS a kľúčovými partnermi v regióne. Európska rada vyzýva vysokého predstaviteľa a Komisiu, aby predložili možnosti, ako prispôsobiť činnosť a relevantné nástroje EÚ súčasnej situácii v regióne. Európska rada vyzýva na okamžité prepustenie prezidenta Bazouma a jeho rodiny.

Európska rada dôrazne odsudzuje nedávne teroristické útoky vo Francúzsku a Belgicku, pri ktorých zahynuli a utrpeli zranenia štátni príslušníci Švédska a Francúzska. Európska únia je jednotná a rozhodná v boji proti terorizmu, nenávisti a násilnému extrémizmu každého druhu. Vyzývame všetky európske inštitúcie a členské štáty, aby sa v tejto súvislosti zapojili do spoločného úsilia o mobilizáciu všetkých oblastí politiky.